

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/KL/KBO/2017/393

BETREFT: Toelaten handelsactiviteit van leerkracht binnen de school.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 19 juni 2017

1.2. Verzoekster

[X], ouder.

1.3. Verweerder

Schoolbestuur: [A].

School: [B].

1.4 CZB

Bij brief van 15 juni 2017, aangetekend verstuurd op 16 juni 2017, zendt de verzoekster haar klacht (+ bijlagen) aan het secretariaat van de Commissie.

Bij aangetekende brief van 21 juni 2017 wordt het schoolbestuur door het secretariaat in kennis gesteld van de klacht, gewezen op de mogelijkheid om een verweerschrift in te dienen en uitgenodigd voor de zitting van 4 juli 2017. Een afschrift van die brief wordt bezorgd aan de directie van de school (met de klacht als bijlage).

Bij aangetekende brief van 22 juni 2017 wordt de verzoekster uitgenodigd voor de zitting van 4 juli.

Bij e-mail van 29 juni 2017 bezorgt verwerende partij het secretariaat een verweerschrift.

Bij e-mail van 3 juli 2017 wordt het verweer aan de verzoekster verzonden.

Bij e-mail van 3 juli 2017 bezorgt de verzoekster het secretariaat een repliek op het verweerschrift.

2. INHOUD van de KLACHT

1. Handelsactiviteiten op school

Het eerste aspect van de klacht heeft betrekking op de verkoop van “fidget spinners” door één van de leerkrachten voor eigen rekening, tijdens de openingsuren van de school, aan de leerlingen die erom vragen. Dit werd haar gemeld door haar kinderen op 17 mei 2017. De leerkracht heeft een eigen “winkelje” waarbij de verkoop o.a. via facebook verloopt, maar die verkoop werd blijkbaar uitgebreid naar de speelplaats.

Verzoekster heeft zich gericht tot de directie van de school met de vraag naar het standpunt van de school in deze kwestie, maar stelt geen gehoor te hebben gevonden.

Verzoekster stelt dat haar door haar zoon op 22 mei 2017 werd gemeld dat de verkoop werd toegestaan door de directie.

Op 24 mei 2017 bleek uit een voicemail van de betrokken leerkracht dat zij de verkoop had stopgezet en aan de kinderen had meegedeeld dat dit het gevolg was van het feit dat een ouder zich hierover beklaagd had.

Omdat enige reactie van de school uitbleef en haar kinderen onder druk komen te staan omwille van haar houding, richt verzoekster zich tot de Commissie.

2. Verlaten van de school zonder toestemming van de ouders

Het tweede deel van de klacht betreft het toelaten dat een kind de school verlaat na de schooluren zonder toestemming van de ouders.

Verzoekster stelt dat haar zoon een aantal opeenvolgende dagen na schooltijd alleen naar huis was gegaan, hoewel zij de school geen schriftelijke noch mondelinge toestemming daartoe had bezorgd. Haar zoon had de school laten weten dat hij dit mocht en dat bleek voldoende. Toen verzoekster dit aankaartte bij de school, werd niet aan haar maar aan haar zoon gevraagd of er een schriftelijke toestemming kon bezorgd worden. Verzoekster ontving van de school geen verklaring noch excuses voor dit incident.

3. Ziek kind alleen naar huis sturen

Het derde deel van de klacht betreft het feit dat de school op 15 juni 2017 de zoon van verzoekster, die ziek was geworden, alleen huiswaarts heeft gestuurd. De school had verzoekster gecontacteerd, maar zij was niet meteen beschikbaar om haar zieke zoon te komen ophalen. Toen zij de school opnieuw contacteerde, bleek haar zoon al naar huis gestuurd zonder enige begeleiding of toezicht. Zij kon haar kind thuis bereiken; hij bleek veel pijn te hebben en niet te weten wat te doen. Gezien de totaal onverantwoorde situatie, kreeg de echtgenoot van verzoekster alsnog de toestemming om zijn werkplaats te verlaten en naar huis te gaan. Op de school had niemand medisch advies gevraagd of de “buikpijn” van het kind beoordeeld.

Replik op het verweerschrift:

1. Handelsactiviteiten op school

Wat betreft de handelsactiviteiten stelt de verzoekster dat zij in meerdere mails enkel en alleen gevraagd heeft naar het standpunt van de schooldirectie, maar dat zij hier nooit enige reactie op gekregen heeft. Waar door een andere ouder en de betrokken leerkracht wordt gesuggereerd dat zij de situatie verkeerd heeft ingeschat, wijst verzoekster erop dat zij zich bij gebrek aan reactie van de school enkel kon baseren op de beweringen van haar kinderen.

2. Verlaten van de school zonder toestemming van de ouders

Bij de start van elk schooljaar moet, ook nu al, doorgegeven worden of de kinderen de school mogen verlaten of in de naschoolse opvang blijven. Verzoekster en haar echtgenoot hebben toen voor elk van hun kinderen gemeld dat zij in de naschool opvang moeten blijven en zij hebben sindsdien nooit toestemming gegeven aan de school om hun kind alleen naar huis te laten gaan. Toch bleek dat dit plots wel door de school werd toegestaan. Nu de richtlijnen naar de school toe niet waren herzien door verzoekster, kan dan ook niet gesteld worden dat sprake is van een misverstand. De verzoekster en haar echtgenoot hadden met hun zoon inderdaad afgesproken dat hij die ene dag, om eens te proberen, alleen naar huis mocht, maar zijn vergeten hierover te communiceren met de school. Daardoor was er, ongeacht de beweringen van het kind, naar de school toe niets gewijzigd was aan de regeling.

3. Ziek kind alleen naar huis sturen

De school draagt de verantwoordelijkheid over de leerlingen tijdens de schooluren en dient dit te doen als een goede huisvader. Het is dan ook tegenstrijdig dat de school enerzijds oordeelt dat een kind te ziek is om de les bij te wonen, maar anderzijds oordeelt dat het opportuun is om het zieke kind zonder enig medisch onderzoek alleen naar huis te sturen, alwaar zelfs geen toezicht is.

Verzoekster stelt dat haar echtgenoot, in tegenstelling tot de beweringen van verwerende partij, nooit heeft gemeld dat hun zoon met vage buikpijnklachten alleen naar huis mocht gaan zonder dat uitgeklaard was dat hij “ok” was. Wel als er geen andere optie was (“als het niet anders kon”) en steeds vanuit de veronderstelling dat het kind medisch gecontroleerd was.

Verzoekster sluit af met de melding dat door alle voorgaande feiten haar vertrouwen in de school verdwenen is en dat zij de kinderen heeft uitgeschreven uit de school.

3. INHOUD van het VERWEER

1. Handelsactiviteiten op school

Verwerende partij stelt dat verzoekster niet inging op de uitnodiging voor een constructief gesprek op 1 juni omtrent de aangeklaagde verkoop en verwondert zich dan ook over de klacht.

Wat betreft de feiten, stelt verwerende partij nooit toelating te hebben gegeven voor enige verkoop op school. Men ontving hieromtrent geen enkele andere opmerking. De betrokken leerkracht mag een ‘bijberoep of handelsactiviteit’ hebben en daarvoor de gebruikelijke media zoals Facebook gebruiken. De leerkracht heeft op geen enkel moment de regels overtreden. Verwerende partij legt een verklaring van een andere ouder en de betrokken leerkracht voor. Daarin is te lezen dat de leerkracht, die in bijberoep een handelszaak runt, geen verkoop op school organiseert. Kinderen die haar op school aanspraken voor de aankoop van een “spinner”, werden daar door haar niet voortgeholpen. Ouders konden haar voor een bestelling wel buiten schoolverband telefonisch of via haar webpagina contacteren. De “spinners” werden dan meestal bij haar thuis afgehaald of aan huis geleverd. Soms gebeurde het dat ouders voor het afhalen van hun bestelling na de schooluren naar de klas van de leerkracht kwamen; de leerkracht ging dan meestal mee tot aan haar wagen om daar de “spinners” te overhandigen (de schooldag eindigt om 15u40 en men mocht niets afhalen vóór 16u).

In de voorgelegde verklaringen wordt gesuggereerd dat de klacht op een misverstand berust. Mogelijk hebben kinderen op school aan de kinderen van verzoekster verteld dat zij “spinners” hebben gekocht bij de betrokken juf. Daaruit zou verzoekster verkeerdelijk hebben geconcludeerd dat deze verkoop op school plaatsvond. Dat aan de kinderen zou gezegd geweest zijn dat de verkoop werd toegestaan door de directie, wordt in de verklaring van de leerkracht ten stelligste ontkend.

2. Verlaten van de school zonder toestemming van de ouders

Verwerende partij stelt dat er omtrent het alleen naar huis gaan ernstige misverstanden zijn ontstaan tussen verzoekster en haar zoon en dat verzoekster de incidenten had kunnen vermijden door de leerkracht duidelijker te briefen.

Verwerende partij stelt verder dat de school komend schooljaar zal werken met een kaart waarop de ouders bij aanvang van het schooljaar invullen wanneer het kind de school alleen mag verlaten. Deze kaart wordt elke dag overhandigd aan de leerkracht of toezichthouder van dienst. Hierdoor zou het onmogelijk moeten zijn dat een kind de school alleen verlaat zonder toestemming van de ouders.

3. Ziek kind alleen naar huis sturen

Verwerende partij stelt dat er een misverstand was tussen de verzoekster en haar echtgenoot. Toen de school de echtgenoot contacteerde, gaf die duidelijk en formeel aan dat zijn kind alleen naar huis mocht gaan, waardoor het zeker niet correct is enige verantwoordelijkheid of schuld bij de school te leggen.

Verwerende partij stelt bovendien dat in het geval de gezondheid van het kind dit niet zou toelaten, de school zoals gebruikelijk onmiddellijk een dokter had verwittigd.

4 ZITTING van de COMMISSIE

4.1. Datum en uur: 4 juli 2017 om 14 uur.

4.2. Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

4.3. Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel VII.2 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur, zoals gewijzigd, als volgt samengesteld:

De heer Bengt Verbeeck, voorzitter;

Hilde Timmermans, Thijs Streng, Etienne Becuwe en Jean Dujardin, leden.

4.4. Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

/

4.5. Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en beslissing.

5. BESLISSING

5.1 Regelgeving

** Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs*

Art. VII.5. De Commissie beslist over de gegrondheid van klachten van belanghebbenden inzake :

1° ...

2° de bepalingen van artikel 51 van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, van artikel 7 tot en met artikel 10 van de codificatie betreffende het secundair onderwijs, van artikel 14bis van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, ...;

3° ...

Wanneer zij oordeelt dat een klacht gegrond is, kan zij beslissen om :

1° een gedeeltelijke terugbetaling van de werkingsmiddelen van de betrokken school, de betrokken instelling, het betrokken centrum voor leerlingenbegeleiding of de betrokken instelling voor deeltijds kunstonderwijs op te leggen. De terugvordering of inhouding kan echter niet meer bedragen dan 10 procent van deze werkingsmiddelen en kan er niet toe leiden dat het aandeel in de werkingsmiddelen dat bestemd is voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn;

2°

Deze sanctie wordt slechts uitvoerbaar de dag nadat de termijn om beroep in te stellen bij de Vlaamse regering verstreken is.

Voorafgaandelijk aan het opleggen van een sanctie nodigt de Commissie het betrokken schoolbestuur, de betrokken inrichtende macht of het betrokken bestuur uit om de bestreden rechtshandeling in te trekken of te herzien of in een passende genoegdoening te voorzien.

** Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.*

Art. 51.

...

§3. Een schoolbestuur kan handelsactiviteiten verrichten, voor zover deze geen daden van koophandel zijn en voor zover ze verenigbaar zijn met zijn onderwijsopdracht.

...

** Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.*

5.2. Bevoegdheid

Artikel VII.5 Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 bepaalt welke klachten de Commissie kan behandelen. De Commissie is onder meer bevoegd

inzake handelsactiviteiten, in welk verband scholen zich te houden hebben aan het principe zoals neergelegd in art. 51, § 3 van het decreet basisonderwijs.

In de mate de klacht betrekking heeft op de incidenten rond het verlaten van de school zonder toelating van de ouders (onderdeel 2 van de klacht) het naar huis sturen van een ziek kind (onderdeel 3 van de klacht), ziet de Commissie niet in op welke grond zij bevoegd zou zijn een uitspraak te doen. De verzoekster duidt zelf geen bepaling aan op grond waarvan zij meent dat de Commissie bevoegd is. De Commissie verklaart zich onbevoegd om het 2^e en 3^e onderdeel van de klacht te behandelen.

5.3. Beslissing

5.3.1. Handelsactiviteiten. Algemeen.

De onderwijsregelgeving stelt dat scholen handelsactiviteiten mogen organiseren voor zover deze geen daden van koophandel zijn en verenigbaar zijn met de onderwijsopdracht.

Een daad van koophandel is, in de betekenis die de decreetgever daaraan heeft gegeven, in essentie gericht op persoonlijke verrijking. Een school kan dus geen daad verrichten louter en alleen ter verrijking van haar bestuur of ter verrijking van natuurlijke personen die al dan niet als personeelslid bij het onderwijs zijn betrokken. Een school kan echter wel activiteiten ontwikkelen die een beperkt vermogensvoordeel (een marginaal winstoogmerk) nastreven ter bekostiging van haar werking.

Verder moeten de handelsverrichtingen verenigbaar zijn met de onderwijsopdracht van de school. Dit betekent dat de verrichtingen moeten kaderen in de normale dienstverlening aan de leerlingen of in de afwerking van het leerprogramma. Indien de handelsactiviteiten niet rechtstreeks bijdragen tot de realisatie van de onderwijsopdracht, dan moeten ze een occasioneel karakter hebben om toelaatbaar te zijn. De opbrengst moet aan onderwijs besteed worden en er mag geen aankoopverplichting gelden.

5.3.2. Toepassing.

De klacht heeft betrekking op een beweerde verkoop van een bepaald gadget door een leerkracht, tijdens de schooluren.

Luidens het verweer van de school – en de in dat verband voorgelegde verklaring van de betrokken leerkracht – vindt de verkoop plaats in het kader van het bijberoep van de leerkracht, maar wordt deze niet georganiseerd tijdens de schooluren of in de schoolgebouwen.

De Commissie ziet geen elementen die haar toelaten de uitleg van de school in twijfel te trekken. In haar repliek op het verweer lijkt verzoekster de stelling van de school niet te betwisten, ze brengt in ieder geval geen concreet bewijs in die zin aan. Waar in de stukken bij het verweer wordt gesteld dat verzoekster de situatie mogelijk verkeerd heeft ingeschat, erkent zij in haar repliek dat zij zich enkel kon baseren op wat haar kinderen haar verteld hadden, maar dat zij die beweringen bij gebrek aan (tijdige) reactie vanuit de school op haar melding niet had kunnen afoetsen.

Het geheel van de gegevens van het dossier in acht nemend, is de Commissie van oordeel dat niet is aangetoond dat binnen het schooldomein een verkoop van gadgets door een leerkracht heeft plaatsgevonden. Er kan dan ook niet worden besloten dat de school een ontoelaatbare medewerking heeft verleend aan een handelsactiviteit.

Het bovenstaande neemt niet weg dat de Commissie volledigheidshalve de school oproept te waken over een voldoende duidelijke scheiding tussen de activiteiten van een leerkracht vanuit zijn functie van handelaar in bijberoep enerzijds en het schoolgebeuren anderzijds.

5.3.3. De Commissie komt tot de volgende beslissing:.

Er wordt niet aangetoond dat er binnen de schoolgebouwen een verkoop van gadgets door een leerkracht heeft plaatsgevonden. De school kan geen ontoelaatbare medewerking aan een handelsactiviteit ten laste worden gelegd.

De klacht is niet gegrond.

5.4. Sanctieregeling

Er is geen grond om een sanctie op te leggen.

6. BEROEP

Tegen een beslissing van de Commissie kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat de tweede dag na de postdatum van de betekening van deze beslissing, bij aangetekend schrijven een beroep bij de Vlaamse Regering, in de persoon van de Minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, ingesteld worden (met een afschrift aan het secretariaat van de Commissie).

Brussel, 4 juli 2017

Frederik Stevens
Waarnemend Secretaris

Bengt Verbeeck
Voorzitter